మెదడు వాపు

కూకున్న పిల్లోడు కూకున్నట్టే ఉంటాడు. ఆడు ముందుకీ జరగలా, యనక్కి బోలా, లేసీ పోలా, యనకమాల పందులు గుంపై జూత్తన్నె.

లెగవనోడు లెగవకపోతే లెగవకపొయ్యేడు, కదలకపోతే కదలకపొయ్యేడు. కంకర్రాళ్లు గుప్పిట బట్టి ఒక్కటొక్కటీ అటి మూతి మీదా, ముట్టె మీదా, ముడ్డిమీద సురుక్కు సురుక్కు మనిపిత్తా గొడతన్నాడు.

అయ్యటు గదల్లా. యిటు గదల్లా, అడుగెనక్కేయలా, పక్కకేయలా, ఆడే, అట్టాగే, అయి వరా నరసిమ్మ సాములోరికి మల్లె, రాళ్ళకి మల్లె, ఆడే మొలిసినట్టు, కదల్లా. ఆటికి ఆకలి, ఈడికి ఆట. ఆకలి ముందు ఆటాగుద్దా? ఆగదు. ఆగలా. అంతే!

గున్నలు గునగున లాడతా వుంటే, సలుగులు గురగుర మంటుంటే, ఏనుగెల్లే ఉండీ పంది, ఎద్దెల్లే ఉండేది కొరకొరమంటూ, రాంబాణంవల్లె ఉసీగా ఉరికొచ్చి పిల్లోణ్ణి ముట్టితో దొర్లిచ్చింది.

పందులన్నీ, ఆడట్టా దొర్లి పోంగానే, నెట్టుకొని తోసుకొని పోయి తింటన్నె. ఇగ సూసుకో నేలంతా సుప్తాగా సుబ్బరం.

ముందుకు దొర్లిన పిల్లోడు మోకాళ్లను బిగదీత్తన్న సెడ్డీ ఊడబెరుక్కోలేక, అట్టాగే దొర్లి, బోల్తా గొట్టి, సెర్లో బడి, సేప్పిల్లల్లే యెగిరెగిరిపడి, ఒడ్డెక్కి తడి సెడ్డీ దొడుక్కుని, 'నీ యక్కా నీ యమ్మ, నీ యాలి, నీ యవ్వ' అన్డిట్టుకొంటా పందుల్ని రాళ్లతో కొడతన్నాడు.

'పోరా! నువ్వేం జేసు! నీ రాళ్ళేంజేసు!' అనుకొంటున్నట్టు పందులు తీరిగ్గా యినోదంగా వొయ్యారంగా ఎళతా ఉండై. ఆడికింకా మండింది. అయ్యింకా పెల్లి నడకలు నడుత్తున్నె. ఆడికి తోడు పిల్లోళ్ళు పోగయ్యేరు. ఆ గోలకి కుక్కలు లగెత్తుకొచ్చేయి.

పందుల్ని పిల్లోళ్ళు రాళ్ళతో కొడతంటే, కుక్కలు పళ్ళికిలిచ్చి ఆటినీ పీకాల్నని మీద బడతన్నె. రాళ్ళు ఆటికోలెక్కా? కుక్కలకి పందుల మెళ్ళూ దొరకలా, ఈపులూ దొరకలా, సివరికి కాళ్ళూ దొరకలా, తోకలూ దొరకలా, అరవటం దప్ప యేంది గరుత్తాయా కుక్కలు. పందుల గుంపు సెదిరింది. కుక్కలు తలో దిక్కుకు లగెత్తేయి. పిల్లోళ్ళేడబోయేరో, యట్టాబోయేరో గాని పందులు సుట్టుగూళ్ళలో దూరేయి. కుక్కలు లగెత్తి లగెత్తి ఆగి, యేదో పనుండట్టు యెటో పరంజేయి.

దేవళ్ళ సెరువు గట్టు ఊళ్ళోవోళ్ళకీ, పల్లెలో వోళ్లకి పెద్ద దిక్కు. పొద్దు పొడవకముందే ఆళ్ళ కడుపులు సుబ్బరం జేసి కడిగి పంపే తల్లి అది.

ఆ గట్టు పందుల ఆకలి తీరుసుద్ది. పందులే గాని లేకపోతే అది పాయికానా అయిపోద్ది. మణిసటు బోలేదు, రాలేదు. అంత కంపు!

గొడ్డకాడి బుడ్డోళ్ళు సెర్లో గొడ్డుదోలలేరు. ఈతెయ్యలేరు. గొడ్డు నీళ్ళు దాగవు.

పందులు జీతం బత్తెం లేని పాకోళ్ళు, అయ్యుండబట్టే పల్లె పాకీ దొడ్డి కాకుండా బొయ్యింది. ఆటి వొల్లె వూరు వూరల్లె ఉంటం! పొద్దున్నే లేసి ఆటికి దణ్ణం బెట్టుకొంటే కంపు పోద్ది! వరావతారం. పడంవటి గాలి సుబ్బరంగా వచ్చుద్ది. దచ్చాది గాలి నల్లంగా దోలుద్ది. కొంపల్లో కూడూకుమ్మూ ఉంటై. ఈళ్ళ తిండీ నీళ్ళూ ఉంటై. పందుల్లేకపోతే ఈ వూరు వూరా? పాయికానా కాదా?

పందుల్ని యేజళ్ళలో వడ్డోళ్ళు, కోడూర్లో యానాదోల్లు, సుద్దపెల్లిలో యరికలోళ్ళు బెంచుతారు. యేజళ్ళలో మాదిగె పెల్లిలో పక్కగా వడ్డోళ్ళ యిళ్ళుండై అంతా పది గడప. ఆళ్ళ పతింటికొక పందుల సుట్టు గూడుంది.

"రాళ్ళ కూసాల మజ్జనుండే వాకిలి. రాయి దియ్యంగానే తెల్లారుగట్టే పందులు పిల్లియ్యి. పెద్దియ్యి, ఆడియ్యి మొగియ్యి గునగునలాడతా యలపలి కొత్తై. వచ్చీ రాంగానే సెరువు గట్టుకురుకుతై. సెరువు గట్టు వొడ్డించిన ఇస్తరి!

వడ్డోళ్ళు బాయి పూడిక దీత్తారు. సెరువు పూడిక దీత్తారు. బావులు దొవ్వుతారు. రోడ్డులేత్తారు. గడ్డిరుత్తారు. గట్టులేత్తారు. గొడ్డు శాకిరీ జేత్తారు. మట్టి పన్లేగాదు, పొలం పన్లకీ బోతారు. యేం పన్లున్నా, యేం పన్లు జేసినా, చేయకపోయినా టంచనుగా పందుల్ని పెంచుతారు. పెంచటమంటే తెల్లారగట్ట ఆటిని సుట్టు గూటి నుంచి వదలటం, పొద్దోలే ముందు మల్లేసు రాటం, గూట్లో దొలటం అంతే! అయ్యే పుడతై, అయ్యే పెరుగుతై. సొమ్ము గావలిత్తే అమ్ముకోటం, ఆకలైతే కోసుకోటం. అంతేగానీ అయే ఆళ్ళకి పెద్ద అండ. అదరుపు ఆస్తులు.

పంది ఈనితే పదీ పన్నెండు పిల్లలు బుడతై. ఆటిని తల్లి పులికి మల్లే పోరాడి పెంచుద్ది. పంది పిల్ల గుంపు నుంచి తప్పిపోతే కుక్కలు పట్టి, కరిసి, కొరికి సంపుతై. తిని సావ్వు, సంపి సత్తై.

తల్లి పందిని తాకటానికి కుక్కల తరమా? కుక్కలు సుట్టూ జేరి భౌభౌమన్నా భౌవ్‌భౌవ్‌మన్నా, అది చెలిత్తే ఒట్టు! కదల్దు! కంగదు. యేనిగ యళతావుంటే, కుక్కలరిసినట్లే! పంది పట్టపేనుక్కి మల్లే తోక ఇసినగర్రల్లే వూపుకుంటా పోతా ఉంటే దాని నడక అందం యే అంసలకి గుదురుద్ది!

పందుల పెంపకానికి పెద్దగా పెట్టుబడిలే. కరుసులే. సెంవట దీసి దరిణి మీదేసే

పనిలే. దమ్మిడీ మేతలే. వొందలూ వేలూ రాబడి. అటిని అందరూ సాకరు. రోత రోస్టు అసయ్యం. ఇష్టం గాదు.

పిల్లోళ్ళిట్టా పందుల్ని పల్లెలోకి తరుంకొంటూ పోతా ఉండడంగానే పెద్దోళ్ళట్టా పందులెమ్మట బడి లగూలు దీత్తన్నారు. యావయిందిరా అఁవటాని ఆళ్ళడుగుతుంటే, యాఁ వయిందిరా అఁవటాని యీళ్ళడుగుతా ఉండారు.

'యావయ్యిందేమయింది?' అంటంటే 'వడ్డోళ్ళు కోసుకోటానికి పందిని పట్టుకొంటున్నారని తెలిసింది. దాని కోసమీళ్ళు లగెత్తుతుంటే, దేనికోసఁవో తెలీక అన్నీ 'సత్తిఁ విరా సినబాబా' అని ఉరుకెత్తుకుంటున్నె'.

'యియ్యాల పల్లికీ, ఊరికీ పందికూర గేరంటి'.

కరకర పొద్దు పొడుత్తా వుంది. యండాకాలం. పనుల్లేవు. రేత్రి గాలాడక, సెవట్లు బోసి నిద్దర బట్టక, దొర్లి దొర్లి, పొర్లి పొర్లి ఆరుబయట కాళ్ళు నిగడదోలి పొడుకున్నోళ్ళు, తెల్లారితే కూడా నిద్దర బోతున్నోళ్ళు ఆ అరుపులికి పెడబొబ్బలికి అటునుంచిటు దిరిగి మంచం కోళ్ళు వాటేసుకుని పొడుకునుండారు.

పంది కోసఁవ్ తరుంకొత్తన్నోళ్ళు పదిమందేంది యింకా పైగానే ఉండారు. అయి ఉరికురికి అలిసి, అలుపు దీరుసుకుంటూ ముళ్ళ కంపలో ఉండాయి. ఉసీగా లగెత్తేవోళ్ళు గూడా ఆ ముళ్ళ కంపల్లో దూర్లేరు.

పొద్దు బొడవకముందు గానీ, రేత్తిరి పూట గానీ పల్లెలో వోళ్ళు సెరువు గట్టుకు బోతారు. పగటిపూట చెంబట్టుకు పొయ్యేవోళ్ళు ఆ కంపలోకి దూరిపొయ్యి మదుగ్గున్నసోట కూకుంటారు. ఆడికి పోయిన అటిని యఁవుడు గానీ, ఆడి కింకరోడు గానీ, సంపలేరు సరిగందా పొట్టుకోటం గూడా చాతగాదు. ఇంక వడ్డోలనగానెంత? ఆళ్ళకీ చాత గాదు. అటికి, ఆడికి పొయ్యేదీ వచ్చేదీ కారు తా(ర్రోడ్డు మీదొచ్చినట్టే.

కంపల్లో పొందుకొన్న పందుల్ని. దినాఁవు యలపలికి దోలుకొచ్చేది ఆళ్ళకి పిల్లాటె. అట్టా ఆళ్ళు అటిని పారదోలితే, ఈళ్ళ వొలబట్టుకొని కంప కంత కాదకూకుని పొట్టుకుంటారు. అట్టాగే కూకుండారు. అవుసరం లేనాటిని బోనిచ్చి, అసల్ది రాంగానే వొలెత్తేరు ఆ పంది వొల్లో బడింది. అదొక్క గుంజు గుంజింది. ఆళ్ళిద్దరి సేతులొరుసుకుంటా, కోసుకుంటా వొల జారి పడ్డది.

వొలంటే జారుద్ది గానీ పందేడికి బోద్ది? వొల్లో సిక్కుకుంది. వొల సుట్టుకుంది. పంది దొర్లిన కొద్దీ వొల బిగుసుకుంది. అదింక లేవలేదు. మరిక పరిగెత్తేదేంది?

ఆళ్ళకి తొందర లేదు. వొల్లో ఉండపందిని వొల్లోనే ఉండనిచ్చి, ముందరకాళ్లు ముందట యనక్కాళ్ళు యనక జతచేసి ముడేసేరు. వొల సిక్కు దీసి, ఇడదీసి, పందినేరు జేసి, వొల లాగి మడతబెట్టి సంకపెట్టుకుండా దొకడు.

ఇద్దరు దాయెద్దుల్లాంటి మొగోళ్ళు ఒక నిట్టాడి దెచ్చి, యనక్కాళ్ళ సందులో దూరిసి, ముందు కాళ్ళ సందులోంచి బయటికి దీసి, ఆడటు, ఈడిటు బుజాలమీద బెట్టుకొని మోసుకుబోతుంటే, అదేలబడి, ఎగుర్లాడి, ఎగలేక, యల్లకిలబడి, తిక్కోడి యింటి కాడ బడేత్తే నేలమీద పొర్లుతానే ఉందది. అది తిక్కోడి పంది. తిక్కోడంటే తిక్కోడు గాడు. మంచోడే! అదాడి పేరు.

యనక్కాళ్ళ, ముంగాళ్ళ ముళ్ళు కలిపి మోగ్గట్టి నలుగురు పొట్టుకొని వుండారు. మెడకు దూముడేసిన తాడు ముందిద్దురు ఇడదీత్తా ఉండారు. తిక్కోడు బడితే దీస్కుని దానెదురొమ్ముల మీద రొండు బాదులు బాదాడు. ఆగి మల్లీ బాదాడు. ఎగుర్లాడే పంది కదిల్తే ఒట్టు!

పంది మూతికట్టిన తాడూడదీసేరు. కాళ్ళ తాడూడబీకేరు. పందికదల్లా, మెదల్లా, కిక్కురుమంటే ఒట్టు.

తిక్కోడిల్లు ఈ మద్దెనే గప్పేరు.

తాటాకు తుంటలుండాయి. ఆటిని దెచ్చి పందికటూ యిటూ బెట్టి ముట్టిచ్చేరు. మంట లేసింది. పంది బొచ్చు సురసుర మంటా కంవిరింది. కంవురు కంపు గొట్టింది. పందినటు దొర్లిచ్చి, యిటు దొర్లిచ్చి తుంటల మంటలతో సుట్టూ సుస్తాగా గాలిసేరు.

మడ్డు కత్తి దెచ్చి, గెడ్డం గీకినట్టు కాలి కంవిరిన బొచ్చంతా సున్నగా గీకేసేడు తిక్కోడు. అది నల్లటి, సీకటంటి పందా? గీగ్గానే తెల్లంగా యర్రగా పొద్దు పొడుపుకు మల్లె మెరిసి పోతావుంది. సూడముచ్చటగా ఉంది. యెయ్యి కళ్ళు జాలవు దాని అందసందాలు సూడాల్నంటే. అంత సోగ్గా ఉండది. దొరసానికి మల్లే ఉంది. తెగ బలిసింది. కాలి ఉబ్బింది. సాప మీదేసి, కడిగి తోంవి, తుడిసి, పొడుకోబెడితే, సందంవాంవల్లే ఉంది.

పనికత్తితో ముడ్డి కాణ్ణించి, ముట్టె కాడి దాకా పగలగొత్తే, కాళ్లూ సేతులూ ఆరజాపుకొని పొడుకొన్న కాటా కుస్తీ వొస్తాదుకు మల్లే వుంది. లోపలున్న మురికి ముదనట్టం సుప్తాగా దీసి పెంట పోగులో బారేత్తే, పంది సుబ్బరంవైన వైనం సూసి తీరాల్సిందే గాని సెప్పనలివిగాదు.

పీతోలూడిపొయ్యి లోతోలు మెరుత్తా ఉంది. వారు యాడబట్టి సూసినా పిడికెడంత మందంవుంది. బెత్తె డెత్తున కొవ్వు పేరుకుపోయింది. తిక్కోడి పందా? మజాకా?

మాంసంపూ, వారూ ముక్కలు గోసి ఈత సాప మీద కుప్పలేసేరు. చణాల్లో కుప్పలు మాయం. అరువు లేదు. బొడ్డు తిత్తిలో దుడ్డు, లెక్క జూసుకున్న తిక్కోడు బుఱ్ఱ దిరిగి, ఊపుకుంటూ యింటోకి బోయేడు.

ఉప్పూ కారంవ్ రాసిన వారు గాలిత్తే కొవ్వు గరిగి నూనె గారతావుంది. నోట్టో బెట్టుకొంటే నాలిక సుర్రుమంది.

అరగారగా వుప్పు వుప్పుమని వూదుకుంటా కొరుక్కుతింటా వుంది, తిక్కోడి కూతురు. తింటన్న ఆనందం పట్టలేక పాట లంకిచ్చుకుంది. 'లింగూ లిటుక్కు పది వారు పటుక్కూ'

అంటా పాడతా, బాయిగట్టు మీద బాచిపట్టు ఏసుకొని కూకుంది సిట్టి. పదేళ్ళ పసిది. దానికి గవును లేదు. లంగా సిరిగి మాసికలు బడి మాసి పోయుంది.

వడ్డోళ్ళది పది గడపా, ఆడా మగా అంతా సెంవటోడ్చే వోళ్ళే! ఆళ్ళని కాపాడేది బతికిచ్చేది పందులే! పండగలకీ, పబ్బాలకీ పందులే! పెళ్ళికి, సావుకీ పందులే! ఉంటానికీ తింటానికీ దిక్కూ దివాణం పందులే! కరుసులికీ, సరుకులకీ, యిల్లు గడవటానికీ, పొయ్‌లో పిల్లి లేవటానికీ పందులే! పందులే బందుగులు, కులపోళ్ళు అయినోళ్ళు! పందులే ఆళ్ళ దేముళ్ళు, దేవుతులు, యిలు వేలుపులు.

ఆళ్ళ ఆడోళ్ళు, మొగోళ్ళు, పిల్లోళ్ళు, ముసిలోళ్ళు అందరూ జాతర్లకీ, కొలుపులకీ, తిరనాళ్ళకీ తాగేత్తారు. తందనాలాడేత్తారు. తైతెక్కలాడేత్తారు. తిట్టుకుంటారు. కొట్టుకుంటారు. అంతలో అంతా కలిసిపోతారు. తాక్కపోతే ఆళ్ళు పెరమబత్తులు. తాగితే ఆళ్ళే పరమేస్పరులు. దేవాదిదేవుళ్లు.

దేవళ్ళు సెరువు. ఆళ్ళ తాత ముత్తాతలు తొవ్వేరు. వానొత్తే అది కిష్టానదే! ఆళ్ళ సెరువులో బుట్టిన సూరీడు, సెంద్రుడు యెలుగు యెన్నెల యిత్తారు. సెరువులో నీళ్లుంటే సెరువు గట్టు పచ్చగుంటది. అట్టుంటేనే పందులకి పండగ. పందులు బాగుంటే ఆళ్లు బాగుంటారు.

మాదిగోళ్ళని ఈళ్ళు అంటరానోళ్ళు అనరు. అన్నాసెల్లాలు, అమ్మానాయిన, అక్కాతమ్ముడు, అవ్వ తాత అంటా కలిసి మెలిసి ఉంటా, తింటా కలుపుకొంటా, కలిసిపోతా ఉంటంతో ఆళ్ళీళ్ళో, ఈళ్ళాళ్ళో తెలియటంలా, యిళ్ళు గలిసినట్లే మఙసులు గలిసి పోయేరాళ్ళు.

గుంటూరు బోయిన పాలబండి తిరిగొత్తా, తుపాకులలో నలుగురు మునిసిపాలిటీ వోళ్ళనూ, ఇద్దరు పోలీసోళ్ళనూ, కంవీసనరునూ, బిళ్ళా బంట్రోతునూ మోసుకొచ్చింది.

అన్ని యిళ్ళలో ఉడికే పంది కూర వాసనకిమల్లే ఈళ్ళ రైలు దిగటంవూ పల్లెంతా గుప్పుంవంది. వడ్డోళ్ళలో ఉరకులు పరుగులు. గోల. ఏడుపు.

వడ్డోళ్ళకు నేస్తులుగా వుండే సావాసగోళ్ళుగా వుండే మాదిగోళ్లతోటే బతుకు. ఆదోరంవు నుంచి పందుల్ని పెంచొద్దు. పంది కూర తినొద్దు. పందులొల్ల మెదడు వాపు వత్తావుందాంవటాని సాటింపు యేపిచ్చేరు. డప్పు గొట్టిచ్చేరు.

ఆc! వొట్టిదే! ఉత్తుత్తిదే తూనా బొడ్డుంబాలు. ఆళ్ళు రారు. పందుల్ని సంపరు. ఈళ్ళిట్టా అనుకొంటా వుంటే ఆళ్ళట్టా రైలు దిగనే దిగేరు.

మాకు పందుల్లేవన్నారు వడ్డోళ్ళు. ఈళ్ళకు పందుల్లేవన్నారు మాదిగోళ్ళు. ఆళ్ళు తానా అన్నారు. ఈళ్ళ తందానా అన్నారు. ఆళ్ళు అరికతలు, బుఱ్ఱకతలు చెప్పేరు. ఈళ్ళు వంత బాడేరు.

పందు ల్లేవన్నారాళ్ళు. ఉంటయ్యి అనుకుంటున్నారీళ్ళు. యాడుండయ్యో దెలిత్తే గాని పని జరగదు. వడ్డోళ్ళ కందరికీ గలిసి రొండందల పందులుంటై, అయియాడుండై? సిల్లకంప, ముళ్ళకంప గుబుర్లో జేరి కూకుండై.

'ఆటిని సంపొద్దు దొరా! మా నోటికాడి కూడు తియ్యొద్దు దొరా! మా నోళ్ళల్లో దుమ్ము కొట్టొద్దు దొరా! మా ఉసురు బోసుకోవొద్దు దొరా' అంటాఁవటాని కఁవీసనరు కాళ్ళాయేళ్ళా బడి యేడుకొంటా ఉండారు.

'మా వల్లేఁవుద్ది? మేఁవేం జేత్తాం? మమ్ముల్నాళ్ళు సతాయిత్తన్నారు. మాకట్టా ఆర్డర్లున్నై' అనా పెద్ద మనిసి యివరంగా జెప్పేడు.

ఈళ్ళా ఇవరం తవరం లేనోళ్ళు. ఆళ్ళా రూల్సు గీల్సు 'కీ, బే' అంటా ఇంగిలిపీసు గింగిలిపీసు దంచుతా గొంతు జించుకొంటన్నారు.

జవ జచ్చినోళ్ళై కాళ్ళూ సేతులు సచ్చుబడ్డా వోళ్ళకు మల్లే వడ్డోళ్ళు కూలబడిపోయేరు. కఁవీసనరోళ్ళకి పందులు కనబళ్ళా.

'మేఁవ్‌జెప్పలా, మా వూళ్ళో పందుల్లే గిందుల్లే' మాదిగోళ్ళు జెప్పేరు.

'అట్టయితే మరీ మంచిదీ' కఁవీసనరు నోట్లోంచి మాటా, హేటు లోంచి నవ్వు బయటికొచ్చి పల్లె ముకాన తుపుక్కునబడి పగిలిపోయేయి.

పదెకరాల మొయిన వొత్తుగా సిత్తుగా బెరిగిన సిల్లకుంప ముళ్ళకంప గుబుర్లోకి తొంగిసూసి, కఁవీసనరుకు సూపిచ్చేడు. బిళ్ళా బంట్రోతు.

కఁవీసనరు హేటు తీసేడు. కోటు తీసేడు. వొంగేడు. తొంగేడు. దొంగ సూపుల్జూసేడు. గుట్టలు గుట్టలుగా నల్లటి నీడలు-పందులు-గుంపులు-గుంపులు కనబడినై.

కఁవీసనరు కంప కంత ముందు కుందు కూకుని 'పందులు. పందులే! కానీండి' అంటా అరుత్తుంటే వడ్డోళ్ళు సారు కాడికి సేరేరు.

'వొద్దు దొరా' అనేడుకుంటే, ఇన్లే. కాళ్లా సేతులు పొట్టుకుంటే ఇన్లే. గెడ్డం బట్టి బెతిమూలుకుంటే ఇన్లే. సివరాకరికి పందిని గొత్తేవొచ్చిన దుడ్డును బొడ్డు తిత్తిలోంచి తీసిత్తే, ఇసిరికొట్టి 'లంచమిస్తావురా లమ్డీకె' అని నిట్టనిలువున యెగిరి, అంతెత్తు లేసి, ఆ మెయిన కూలబడి 'దాత్తేరి, దూత్తేరి' అని అలిసిపోయి. సెఁవట్లు బోసి, 'తాత్, తూత్' అని 'కాల్చ' మనేసేడు.

అడ్డఁవొచ్చి నోళ్ళని పోలీసోళ్ళు నెట్టేసేరు. తుపాకులోళ్ళు గరి గుదిరేసోట కూకుని కాలత్తానికి సందు జూత్తన్నారు.

'కాలసొద్దు దొరా. పొట్టుకుపొండి. అమ్ముకోండి. అటిని జంపి, మమ్ముల్ని జంపి అట్టయితే మమ్ముల్ని జంపండి. అటి నొదలండి' యేడుకొంటా ఉండారు.

కంవీసనరు సావు కంవీసనరుది. 'నువ్వేంజేత్తన్నావ్ ససుపెండు డిసిమిసు' అంవటాని ఆడి పయ్యోళ్ళు అణ్ణి దులిపేత్తన్నారని ఈళ్ళ కెట్టా దెలుసుద్ది? ఎవుడి సావు ఆడిది. ఆడిసావు ఈడు సావడు. ఈడి సావు ఆడు జావడు. ఎవుడి సావు ఆడుజావాల్సిందే. ఎవుడేంజేత్తాడు?

పందులంటె సొమ్ము. ఇల్లు, వాకిలి, తిండి, బట్ట, పెళ్ళీ పేరంటం. పందులంటే డబ్బా దస్కం.

పందులంటే ఇండస్టరీ. పరిశ్రమ. వుత్పత్తి. పంది పిల్లలు. పిల్లల పిల్లలు. పెట్టుబడీ కరుసూ లేని సరుకు.

ఆటిని జంపితే ఇండస్టిరీ కూలిపోద్ది. పరిశ్రమ మూతబడుద్ది. సరుకుండదు. కూడు తగ్గుద్ది.

ఆటిని జంపితే వడ్డోళ్ళ పది గడపాదిక్కూ మొక్కూ లేని అక్కుపచ్చులు.

ఆటిని సంపకపోతే పిల్లలికి మెదడు వాపు వచ్చుద్ది. సత్తారు. రేపటి మొగోళ్ళు ఆడోళ్ళు యియ్యాలే జత్తారు. పిల్లోళ్ళు జత్తే పెద్దోళ్ళు ఏడుత్తారు.

కంవీసనరు ఉజ్జోగం బోద్ది.

మణుసుల బుర్రల్లో పురుగులు జేరినట్టుండై. ఆళ్ళు తన్నుకు జత్తారు. బాంబులే సుకుంటారు. సత్తారు. యుద్దాలొద్దంటే, శాంతి గావాల్నాంటే యేం జెయ్యాలి? సావులికి కారణమైన మణ్సుల్ని జంపాలా? సంపరుగందా! ఆళ్ళూ ఈళ్ళూ గలుత్తారు. మాటలు గలుపుకుంటారు. మంచి చేత్తాంవంటారు. వొప్పందాలు సేసుకుంటారు.

"పందుల్ని గాలిసినట్లు ఆళ్ళనీ కాల్చాలా? ఆళ్ళ నొదిలేసినట్లు పందుల్నీ వదిలేయాలా?

పందుల వొల్ల సావులొత్తే మందులు సూసుకోవాలి గాని ఆటిని సంపటంవేంటి?

పందులు వడ్డోళ్ళ ఆస్తిపాస్తులె గాదు. దేశ పాస్తి, దేశసంపద. దేశం డబ్బు.

పందులుంటే తిండి, బువ్వ, కూడు. ఆటిని జంపి నోట దుమ్ము గొట్టుకుంటాంవా?

ఆలోసించాల్సినోళ్లకి, తలకాయలున్నాయని అనుకునేవోళ్ళకి మెదడు వాపు వొచ్చినట్టుంది. తప్పుడు మాటలు జెబుతుండారు. తప్పుడు చాతల చరియలు చేపడతా వుండారు.

తుపాకులోళ్ళు నాలుగు పక్కలా గురిజూత్తా కూకుండారు.

పందులన్నింటిని కాలిసి పారేత్తారని తేలింది. వడ్డోళ్లకి వూపిరాట్టంలా. తిక్కోడిది దింపుడు గల్లాలాస. కంవీసనరు లేకుండా బోతే ఆళ్ళు కాలసరని ఆడికదోయిది. కంవీసనరుని వాటేసుకున్నాడు. దూరంగా మోసుకుపోవాలని బుజానేసుకున్నాడు.

సూత్తా వూరికే ఉంటానికా పోలీసోళ్ళు గుంటూరు నుంచి కాళ్ళూ సేతులూ వూపుకుంటా వచ్చింది?

ఆళ్ళు తిక్కోణ్ణి ఉతికి ఆరేసేరు. ఆదలిసి అల్లాడిపొయ్యేడు. 'అంబే! అంబే!!' అంటా అరిసేడు. వడ్డోళ్ళంతా 'అంటే! అంటే!!' అంటా ఏడిసేరు.

అంబే అంటే రమ్మని కేక, చుట్టు గూడు సేరమని అరుపు. ఆపదొచ్చిందని గురుతు, పారిపొమ్మని ఎచ్చరిక. సావొచ్చిందని దండోరా.

మారుమోగుతున్న అంబేతో కంపచెట్లల్లో పందులు గునగునలాడినై, గురగుర లాడినై, కొరకొరలాడినై.

తుపాకులు 'టస్, టుస్, ఠప్, ఠఠప్' మంటా మోతలు తెగ బెడతన్నై.

కంవీసనరు కుందు గూకుని కంప కంతలోకి తొంగి సూత్తా, పందులు పడటం, లెగవటం, సెల్లాసెదురు కాటం కళ్ళారా జూసి, కడుపారా నవ్వుకుంటన్నాడు.

అయి అటుబోయేయి, ఇయి ఇటుబోయేయి. అంతా తత్తరబిత్తర. సావుబొతుకులు. సచ్చేసావు తప్పిచ్చుకొనే తోవ లేదు. దిక్కు లేని సావు.

యట్టా దప్పిచ్చుకుందో, యట్టా వచ్చిందో యెటు నుంచొచ్చిందో యెద్దంత పంది. కం వీసనరు యనకమాల కొచ్చింది.

చిక్కురొక్కురుగా, తీరూ తెన్నూ లేకుండా గుళ్ళకు దొరక్కుండా తప్పిచ్చుకొంటా పడతా లేత్తా ఉండా పందుల్ని కుందుగూకుని వంగి, తొంగి, ఓరగా సూత్తన్న కంవీసనరు ఊపే ఊపు! ఉసారే ఉసారు! కుశాలే కుశాల!

తమ కూటి మీద కూకున్నట్టుగా ఉన్న కంవీసనరుని, తమకు అంబే ఇనబడేట్టు సేసిన కంవీసనరుని, యనకమాలగా వచ్చిన పంది ముడ్డి కింద ముట్టె బెట్టి యెత్తి యెగరేసింది.

తలకిందులుగా బడీ కంవీసనరు ముళ్ళ కంప కుదురు కతుక్కుపోయేడు. పైన కాళ్ళు, కింద తల. ఈపి నిండా ముళ్ళు మేకులతో గొట్టినట్టు సెట్టుకు కరుసుకుపోయేడు.

కాలుపులు ఆగాయి. బిళ్ళా బంట్రోతు సారును మేకుల్లాంటి ముళ్ళ నుంచి ఊడబీకేడు. పోలీసుల తోడొచ్చేరు. తుపాకులోళ్ళు సారును యెత్తికొచ్చేరు.

సారు యీపంతా నెత్తురు. ముళ్ళు దిగి, ఇరిగి, తునిగి, ఊడి, ఊడక నెత్తురొత్తంటే కంవీపనరు కళ్ళు దిరిగేయి. ఊపిరాట్టంలా. మిడిగుడ్ల సూపులు.

గుంటూరెల్లే రైలుకి గంట గొట్టేరు.

పందులు పత్తాలే.

వడ్డోళ్ళు అంబే అంటానే వుండారు.